

KEMENES VIDÉK

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Egy évre 8 kor. Negyedévi: 4 kor. Fél évre 4 kor. Egy évi: 8 kor.

Felolvasó szerkesztő:
Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakanyi Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Callidmülk, D o m s i k i utca, Gombás ház — Ide-
szendők a lap szellemi és anyagi részét illető
küldemények.

Versenyképes kisipar.

A mai kisipar, a kézművesipar ter-
meszetének és fejlődési feltételeinek a
szövetkezeti gépműhelyek felépítésé-
ben áll ezek lényege? Abban, hogy
valamely szakmabeli iparosok szövetke-
zete felállít egy műhelyt, ezt felszereli
elsősorban modern szerszámokkal és
munkagépekkel, azután a szövetkezeti
tagok ebben a szövetkezeti köz-
műhelyben vagy maguk végzik, vagy szövetke-
zeti munkásokkal végzetetik el az any-
gok és hozzávalók elkészítését, vagy mint
iparosaink németesen mondják, a „her-
reichtolast”, a „zurichtolast”. Nem változ-
tat a dolog lényegén semmit sem az, ha
a tag akár a maga által megvett any-
gokat készíti vagy készítteti el, akár
pedig az anyagokat a szövetkezet saját
nyersanyag, — raktarából szolgáltatja,
adja el a tagoknak és egyúttal elő is
készítteti gépműhelyében.

A szövetkezeti gépműhely lényege
tehát abban áll, hogy ott nem a teljes
iparcikkek készíttetnek el, hanem fél-
gyártmányok, félkészítmények, sokszor
csak a hozzávalók vagy egyes alkatrészek
állíttatnak elő.

Eserint a lényeges különbség a
szövetkezeti gépműhely és a termelő
szövetkezet közt abban nyilvánul, hogy
míg az előbbiben a nyersanyagok csak
előkészíttetnek, a megmunkálásra és fel-
dolgozásra alkalmassá tételnek, csak mint
félkészítmények, esetleg egyes alkatrés-
zek állíttatnak elő, addig a termelőszö-

vetkezetek működéséhez a gépfelszerelés
ugyan szintén megkívánatik, de azért a
termelőszövetkezet lényege mégis abban
áll, hogy abból teljesen elkészített, kész
iparcikkek kerülnek ki és innen vagy köz-
vetlenül jutnak forgalomba, vagy a ter-
melőszövetkezet tagjainak üzlete útján,
közvetve kerülnek a kisiparos, a kézmű-
vesiparos készítményeivel együtt eladásra.

A szövetkezeti gépműhelyben a
nyersanyagok és hozzávalók elkészítésé-
nek fontosága még abban áll, hogy az
előkészítés nem kézi, hanem leginkább
gépi munkával történik. A kézművesipar-
os tehát a szövetkezeti gépműhelyben
csak azt a munkát végezze vagy végez-
tesse el, a mit otthon, saját műhelyében
kezi munkával nem végezhet el. Nem
váltottat a dolog lényegén semmit sem
az, ha az előkészítő munka nem az egész
készítményre, hanem esetleg csak egyik
másik alkotó részre, vagy valamely utó-
lagos munkára terjed is ki.

Az anyagok előkészítése vagy a
munkák elvégzése — két módon történik.
A főssabály az, hogy a gépi munkát a
szövetkezet munkásai közösen végzik el,
darabszám bérrel a szövetkezet fizeti
ki, viszont a szövetkezetnek a teljesített
munkáért árjegyzék szerint a dolgoztató
iparostagok az előkészítési árt megtérítik,
de kivételesen megengedhető lenne az
is, hogy az egyes tag a gépműhelyben a
szövetkezet gépeit bizonyos időben és a
jelentkezés sorrendjében maga és mun-
kásaival használhassa vagyis a gépekkel,
ő maga dolgozzék maga készíttse elő
anyagát és a szövetkezetnek csak bizo-

nyos — árjegyzék szerinti — használati
díjat fizessen.

De a külföldön, főleg Ausztriában és
Németországban, vannak oly szövetkeze-
ti gépműhelyek is, melyek a szövetkeze-
ti számlájára kisipari gépeket és szerszá-
mokat szereznek be, s azután azokat
tagjaiknak közvetítik, eladják, vagy azok
besszerzését tagjaiknak közvetítik. Sőt
vannak olyanok is, melyek egyes gyak-
rabban használt gépekből és szerszámok-
ból több darabot is szereznek be, s
ezután ezeket csekély bérfizetés mellett
tagjaiknak használatra vagy bérbe át-
adják.

Ily nagy besszerzésre a mi szövetke-
zeteink rendszerint képtelenek, mert bár
már néhány ilyen eset nálunk is előfordult,
mindamellett ezekről itt nem beszélünk,
hanem csak a gépekkel és modern szer-
számokkal felszerelt szövetkezeti műne-
lyeket ismertetjük.

Tudjuk, hogy a kézművesiparos, a
kisiparos fegyvere a régi világban az ő
szerszáma volt. Híhez a modern ipari élet-
ben hoz

Látjuk, hogy az a kisiparos, aki
műhelyét modern szerszámokkal és gé-
pekkel szerelte fel és így dolgozik, bold-
ogul: ellenben azok — s ezek képesik
a nagy többséget — kik megfelelő szer-
számokat és gépeket beszerezni nem
tudnak, nem haldogulnak. De a gépek
besszerzéséhez pénz is kell. És igaz, sőt
az is igaz, hogy ha az iparosok nemcsak
munkagépeket, hanem erőgépeket is, me-
g a hajtóerőt szolgáltatják, akarnak
besszerzeni, erre már önmaguk és egyen-

Zengy egyike ama ritka földbirtokosoknak,
kik őriási vagyontak nem saját kényalmuk és
szeszélyeik eszközéül tekintetik, hanem örökös-
gük jóvedelmének legnagyobb részét szegényebb
embertársak jólétének előmozdítására fordítják;
egyike azoknak, kik boldogságukat mások boldo-
gositásában keresik és találják.

Nap-nap után keresi fel a segítségre so-
rultakat, órákig ellődögél a dülledő, büzös levegő-
vel telt füstös viaskóba, vigasztalva a beteget,
bátorítva a csüggedőt, segítve a szűkölködőt. Ő
ki hozzá van szokva nagyzerű kastélya illatos,
fényes berendezésű tag terméibe.

Nincs család, nincs ember és közösségben,
ki minden imájában ne szánja a jötekményét
mindig a maga helyén gyakorló őszetlen Zengy
névét. Valódi atyja a közösség népének.

Őszinte szeretetének és ragaszkodásának
fényes tanujelét adta a közösség néhány hónap
előtt, midőn Zengy otthonába hozta hön szeretett,
fiatal, szép hitvesét.

Milyen kedves benyomást gyakorolhatott
a szeretetteljes fogadás a fiatal úrnőre. Válás-
gos diadalmenet volt ez. A közösség előtt kifogták
a négy gyönyörű pejt a hintából s az volt a leg-
boldogabb, ki helyüket elfoglalhatta. Így vonták
a kocsi a hível, virággal díszített egyetlen utcán.

ragokkal tarkított kosorunkkal.

A szivből jövő viharos éljenzés jólesett a
fiatal szerelemeseknek.

És mindest az egyszerű, alig-alig ismételt
paraaszt nép rendete.

De megtapták jutalmukat. Ha apjuk volt
Zengy, anyjukká lett Zengyne.

A férj és feleség vetélkedett a jötekmény-
ságon, s ez oly boldogok tenni őket.

Egy idő óta azonban Zengyné nem látható
a kunyhókban többé. Zengy is csak olykor-oly-
kor yetődik egy és más házba, de nem mosolyog
többé és nem idézik soká egy helyen. Segít és
megy tovább busan, magába mélyedve.

„Beteg”, suttogják az emberek félénken,
szomorúan, mintha tartanának tőle hogy a kas-
tély caendjét megzavarják.

Csakugyan beteg. Beteg az áldott úrnő.
Az orvosok zord, vesztjelős szavakkal járkálnak ki
és be, mintha nem biznának többé tudományuk-
ban és mondaní akarnák: nincs segítség!

Nincs segítség!... A szép asszony most
virja utolsó tusáját a halállal, a kegyelmet, ir-
galmat nem ismeri, a szegényt, gazdagot, jót,
gonoszt egyaránt üldöző halállal és a halál győz.

Ott fekszik a szegény, kiterítve a ravatalon.
A ravatal előtt keresztbe font karokkal áll
a fiatal földbirtokos. Nem sir, nem könyezik,
száraz szemmel nézi, hosszan nézi elvezett leg-

gye kincsének földmaradványát, imádságteljes-
ülteztét nézi, mintha szemével akarna feltá-
masztani.

Ott áll mereven, mosdusádnál, lába mintha
gyökereket vert volna a fényes padlóba; szobor-
nak látszanék, ha ajkának egy-egy szep arcát
eltornít földalmas rándulások, nem szánja a
bezzé külv harcot.

Körültette némán, lábujjhegyen forgalának
a kisirt szemű csöledek, nem merik őt fájdal-
mában zavarni.

És ő nem hall, nem lát semmit, csak a
ravatalt és azon fekvő úrnő halottát.

Neszületlenül kinyílik az ajtó, melyen néhány
szomorú arcú parasztember lép a halottas szo-
bába. A közösség előjárói, rémt akarnak venni jó
úrnő fájdalmasában.

A bíró beszélni kezd:
„Szeretett nagyságos úrnő!...

Nem bírja tovább, erőt vesz rajta is a fáj-
dalom. A kerges tenyerű, egyszerű embernek is
van érző szíve, nem tarthatja vissza fájdalmanak
kitorését, könnyei megerednek, hangja elhal re-
megő ajkán. Hangosan zokognak tarsai is.

És Zengy mindebből mitsem lát, mitsem
hall.

As emberek néma tekintetét váltanak egy-
mással, mely azt látszik mondani: itt más vi-
gasztalóról van szó, és természetellen, a mint
jötték, elompolyogtak, a szemléltve, mintha szé-

ként nem kűsznek. Képesek azonban erre akkor, ha szövetkeznek és azévet keseti uton egyesítve szerzik be a gépeket, még pedig úgy a munkagépeket, valamint az erőtáviteli berendezéseket.

A nagy gyárak nagy és összes gépeit a kisipari szövetkezetek sem volnának képesek megszerezni, de tudjuk azt, hogy a gépipar oda fejlődött, hogy a kisiparosok a kézművesiparosok részére nemcsak külön munkagépeket és munkaeszközöket állít elő, hanem azok részére külön-külön erőgépeket, motorokat is szerkesztett, s azok részben vagy maguk szolgáltatták a hajtó erőt, vagy másrészt a hajtóerőt a kisipari gépekhez meg is lehet venni, ki lehet bérelni a közmű helyekből.

A kisipari gépeknek nemcsak az a sajátosága, hogy kisebb mértékben vannak szerkesztve, hanem az is, hogy jutányosabbak, olcsóbbak. Kisebb értékű és áru gépeket tehát az iparosok szövetkezeteik útján megtudnak ugyan szerezni, de azért ezeket sem oly számban, hogy minden tagnak jusson belőlük egy-egy, hanem minden fajta szükséges gépet csak annyi példányban kell beszerezni, ahány az illető szakmabeli kisipari munkák elkészítésére megkívánatik. Ezek szerint a gépek közösek lesznek és azokat közös helyen is kell felállítani, felszerelni, üzembehozni és tartani.

Íme, így jön létre a helyes, a modern kézművesipari viszonyoknak megfelelő szövetkezet a közös gépműhely alakjában.

A közös gépműhelyen vannak a kisiparosok — és kézművesiparos szövetkezeti tagok a mai világversenyben kellőleg felfegyverkezve, ott ismerhetik meg a kisipari gépeket, az ezekkel való bánásmódot, ott tanulhatják meg és sajátíthatják el a gépi munkát és e célra használhatják is a gépeket. Ezek használatával nemcsak megállíthatják helyüket, hanem a kisipart a nagyipar, a gyáripár mellett fejleszthetik is, esetleg ennek tömeges termelésére is áttérhetnek bizonyos határig. De — ismételjük — tévedés volna azt hinni, mintha a kis- és nagyipar munkaköre azonos volna és azok egymással versenyeshetnének. A mint a gyárak iparcikkei elütnek a kisipari kézművesipar munkaköre és célja is másfelé irányul; a kisipar célja, hogy kézműiparrá fejlődjék, oly kézműiparrá,

melyben nem kizárólag a gépi munka, hanem e mellett az iparos kéze és esze játéka a főszerepet.

S ehhez a modern kézműiparrá fejlődött kisiparhoz van szüksége a kisiparnak, a kézművesiparnak a gépekre, s a szövetkezeti közös gépműhelyre.

A falusi jólét emelése.

Horátius örökbeesű szép költeményének közsmondásként elfogadott bevezető sorait, amely így hangzik: *Beatus ille... vagyis magyarul: boldog az, aki a közügyektől távol művel az ősi földjét, nálunk Magyarországon az élet már régén megcáfolta. A falusi boldogságot ma jóformán csak azok a megrokkant penziós emberek élvezik, akiket a szívük vágya késő öregkorukban oda vitt egy-egy csendes falusi hajlékhoz, amelynek árnyas kertjében anyagi gondoktól mentesen ojtogathatják reszkető kezekkel a rózsá és szilvafákat. A földműves, a földet turó paraszt nálunk Magyarországon nem igen élvezi a falusi boldogságot. Fényes tanúbizonyosság ez állításra a Cunard Line minden alkalommal szüfülésig megtelő kivándorlási hajója, fényes bizonyosság erre a nagyvárosokban nap nap után növekedő proletár nyomor, amely különösen azok vállaira nehezedik, akik sietve menekülnek a faluból, a mezőgazdasági termelés színteréről jobb megélhetés reményében a városba.*

Falusi jólét tehát nincs, vagy legalább

is nagyon kevés. Ez a helyzet a falusi jólét emelése érdekében a legfontosabb feladat. A falu szolgáltatója ez országnak tuluyomó nagyrészeben a pénz és vér-adót. A földművelő nép gyermekei örzik az ellenség betörésétől az ország határait, tartják fenn a közbiztonságot, azok sorából toborzzák a lassan fejlődő nagy ipar számára is a kétkézi munkásokat. A földet turó gaada izzadja ki a közvetett és közvetlen adók tuluyomó nagy részét, ő rá apellálnak minden válságos helyzetben, neki kell megtennie az ország kül- és belpolitikai presztizsét és sajnos a földet turó gazdaszember e nagy szolgálatok fejében alig kap más jutalmat mint képviselő választások alkalmával egy-egy barátságos késszorítást, pálinkát, bort és pörköltöt.

Ily körülmények között nem is csoda,

ha az országnak eziciális érzéssel megítélt vezetői nap-nap után komolyabban és többet gondolkodnak azokról a módokról, amelyek segítségével a falusi jólétet, a földművelőnép jólétét emelni lehet. Igaz, hogy e tekintetben is több a tanács eddigé, mint a kalács. Majdnem minden ember a saját külön módszerre szerint akarja boldogítani a falut, egyik általános titkosal, a másik gallileánus emléken táplálkozó kulturával, a harmadik pedig olyan parcellázással, amelyek hasznából maga a parcellázó építeti Budapest kúrtujain a palotákat Egyezszoval a szociálpolitika modern bábái a leges-legfurcsább kenőszereket hozzák javaslatba a falusi nép bajának az orvoslására.

Vannak azonban komolyabb orvosok is és hozzáértő orvosok, akik ma már szinte lázas sietséggel tessik vizsgálat tárgyává a bajokat, hogy a megfelelő orvososságot megrendelni és alkalmazni tudják. Ezek az orvosok már annyival inkább komoly figyelemre méltók, mert ismerik a falu minden legkisebb buját baját. Évek hossza sora óta érintkeznek a néppel és évek hosszu sora óta gyógyítgatják a falu sebeit. Talán mondani sem kell, hogy ezek az orvosok a gazdaszadalmi szervezetek falain belül működnek. Ezeknek a szervezeteknek a vezető egyénei gyógyítgatják immár évek hosszu sora óta a falu sebeit és munkálkodnak megbecsülni való odaadással a falusi jólét megtermésén és emelésén.

A gazdaszadalmi szervezetek gyó-

lászó munkájának a legfontosabb feladatja az, hogy a falusi jólét emelése érdekében a legfontosabb feladat.

nem szemtől-szembe a legalaposabban megvizsgálják a beteget. Junius 19-ik napjára az ország egyik legtekintélyesebb gazdaszadalmi szervezete Siófokra — adott találkozót azoknak, akik felakarják tartani a falu ügyes-bajos dolgát s a falu javainak orvoslására. A falusi jólét megteremtésére és emelésére. A Magyar Garaszövetség által összehivatott ezen nagy gyűlésen szóba fog kerülni minden olyan kérdés, amelyiknek megoldása a nemzet jobbainak hite szerint leginkább javára szolgálna a falvak népének. Mentől több ember ad megjelenésével súlyt a gyűlésnek, annál bizonyosabban lehetünk arról, hogy az itt hozott határozatok, az itt el-

őltetni. Készüljön tehát a földművelő nép a siófoki gyűlésre.

A ma.erdőnek...

Cipőm szép és...
Bonne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegtek varrok,
Rajt' van

Kaucuk sarak.

gyetlenék fájdalom-okosta gyengenségüket, könyveiket.

Ujjbál nyílik az ajtó. Bejön a lelkész, vigaszt nyújtandó a csüggedőnek.

— Nagyságos uram — mondá halk hangon.

Semmi válasz.

Nagyságos uram!

— Nagyságos uram! — hímélti harmadszor keszt Zengy vállára tévé.

Mintha villanyűtés érné, hideg borzadály futott rajta végig, astán megfordul és kérdően tekint a háborgóra.

— Isten ada, Isten elvette, vigasztalódjék!

— Nem volt joga elvenni — tört ki Zengyből tompán ma az első szó.

— Isten igazságos.

— Nem igaz, nem igaz, elraboita minde-nemet.

— Bissék kegyelmében.

A lelkész szive mélyében megrendült e néző szavakra, jövén azok a mindig oly istenfélő férfiú ajkáról.

— Atyám, bocssás meg néki — mormogja fogai között és letérdepel a ravatal elé, hogy fohászát küldje a Mindenhatóhoz a halott lelki ádvéért...

— Ki vagy? Mit akarsz? — kiált, jobban mondva ordít Zengy és fenevadként veti magát a térdelő lelkészre, s körülfontán ujjait nyaka körül, ast ojtogatni kezdi.

A meglepett lelkésznek a rémület erőt kölcsönöz és egy erőszakos rántással kiszabadulva az örült kesziből, a szomszéd szobába menekül.

Nem üldözte senki.

— Megörült! — suttogja magában reszketve.

A halottas szobából egy pernyi zaj, astán tompa szuhás hallatszik és minden elcsendesül.

A nyugtalan lelkész óvatosan felnyitotta az ajtót, lassonyu látvány tárul elé. Zengy a földön hever és karjaiba zárva a ravatalról levett holttest.

Küszlebb megy.

Zengy arca mosolygó — de szive nem ver többé.

Az ecsi kriptába egyszerre ketten vonulnak be a lelkész és feleség. Zokogva, jajveszékelve állják körül a község népe a két koporsót, mely magában rejti a két nemes szívet, a két jövőt, ki annyira szerette egymást, hogy még a halál se választotta el őket.

Csépléshez, gőzekeszantáshoz, téli fűtéshez

kiválóan alkalmas

Tatai brigetteket és tatai daraboszenet

jutányos árban szállít a Magyar Általános Készletgyártó Rt. Budapest, V., Zoltán-utca 2-4

H I R E K.

— **Parlamenti tovikanyaság**nak a héten megszent egy rövid időre, mert váratlanul csak a megindított békétárgyalások befejezéséig napoktak el a parlamenti üléseit. Ha Lukács a békét megköti az ellensékekkel a helyreáll a rend és munkaképesség, akkor pár nap alatt a liberális és demokratikus választójogot mindkét fél által kívánt formában törvényjavaslatban a Ház asztalán fekvő fogjuk látni. A május 8-án, szerdán feloszlott parlament munkái egytől-egyig szép eredményt értek el a választójog szabályozása körül harcban, mert a megegyezés immár biztosra vehető.

— **Híres létes gróf szombathelyi megyepüspök** tegnap délután 4 óra tájban városunkba érkezett és a községben az előjáróság és az összesereglett nagyszámú nép hatásos eljénessel fogadta a fiatal főpásztort, a ki automobilján jött városunkba. Ma ünnepélyes misét tart a kegyhelyi templomban, mely után kiszolgáltatja a bérálás szentségét. Szombaton este a főpásztor tiszteletére a város polgársága lampionokkal, fáklyamenettel vonult a püspök lakasa, a est. Benedek szerzetesek rendházához és ott Nagy József kir. közigazgató úrnak beszédet tartott, melyre a püspök köszönetet után szerenádort tartottak. Előadta: a *Szabódy* ág. ev. tanító által betanított „Éjjel minden eszedes” kezdetű gyönyörű Schopenhauer szerzeményt. Holnap a főpásztor Alsóságon bérál.

— **Új felügyelő.** *Vessey* Sándor, a dunántúli ev. egyházkerület felügyelőjének elhunytával megüresedett egyházkerületi felügyelői állás betöltésére máris megindultak a kombinációk. A jelöltek eddig a következők: Lang Lajos báró, Solyomossy Ödön báró, Berzsenyi Jenő dr. volt orsz. képviselő, kemencsesőmjényi nagybirtokos és Ostffy Lajos dr. cellidőmölki orsz. képviselő. A gyűléseket nagyváros Berzsenyi Jenő jelöltsége mellett foglalt állást, a ki a legutóbbi választás alkalmával is tekintélyes száma szavazatot kapott a most elhunyt Vessey Sándorral szemben.

— **Jubilaris tiszolt közigyűlés.** Ma van negyven éves évfordulója Szombathely város önk. tisztviselői fennállásának, mely alkalomból a városnévű tiszoltközigyűlés március 10-én délután 10 órakor Szombathelyen a vármegyeház nagyeremben tartja XX. jubilaris közigyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Herbst Géza alispán,

Marton N. alispáni tanító ó hó 8-án, szerdán rövid búcsúzkodás után tiszoltgyűlésben meghalt. Temető nagy részvét mellett pénteken ment végbe.

— **Isztók nagygyűlése.** Egyre szélesebb hullámgyűrűket kelt a vas megyei tanítószög körében az a mozgalom, amely az egész tanítószög szolidaritás egységét és állásfoglalást celozza a tanítók helyettesítés rendezése érdekében. Előreláthatóan imponans lesz az a tanítógyűlés, amelyet a megyebeli tanítószög május 21-én Szombathelyen fog rendezni. Az értekezlet afelől tanácskozott, vajjon a tervezett nagygyűlést megtartsák-e. Egyhangú határozatképp kimondották, hogy a nagygyűlésen az összes tanítóegyesületek hivatalosan is résztvesznek.

— **Nagygyűlés.** Vasvármegye köztörvényhatósági bizottsága május 20-án tartja évrövid közigyűlést. A gyűlésen állít be az ujonnan rendszeresített aljegyzői állást. Ez állásra mintán a legregőbb közg. gyakornok Krenner István dr. t. b. szolgabíró nem pályázik, valószínűleg Széll Emil fog megválogtatni.

— **Hustar** Zaigmond cseingei lakos családja, *Varga* Eszter, egy bevásárlási könyvet váltott gardája nevére *Nagy* János kereskedőnél és arra bevásárlásokat eszközölt gardája tudta nélkül. A 95 korona értékű cikkeket elindta s a pénzt megtartotta. A hitlen családét feljelentették a cellidőmölki kir. járásbírósnál.

— **Halálos kihalás.** *Farkas* Dániel és *Dobos* József papói lakosok a tilalmi idő dacára halálosztak a Marcalban s a a fogott halat ó hó 2-án árulták a cellidőmölki piacon. A tendőrege a halat elkobosta és kiosztotta a városi szegények között, a tilalmas időben halászsókat pedig feljelentette.

— **Megöltözött gyermek.** Horváth Imre palakossal f. hó 1-én délután kiment a mezőre Császár Gáspár szentmiklósi lakos három éves fiacskája. Mig Horváth boronálta a földet, a gyermek a kocsi maradt s játszadozott. Közben kivette Horváth Imrénél a szekere maradt kabátja deből a gyújtót is és a gyújtószálakat sorba elégette. Egyszer azonban tüstet fogott a kabát és a szekere levő szalma is erősen égni kezdett. Horváth rögtön a sikoltozó gyermek segítségére sietett, de mikor odaérkezett, a gyermek már égett. A szerencsétlen kis fiú pár óra vedés után anyonyu kínok között kissevedett. 3-án temették.

— **Városunkban** május 17-én, azaz jövő pénteken a vásár pünkösdöt megelőzi, így nagy forgalmúnak ígérkezik.

— **Az utasok károsodásai.** A Máv. igazgatósága rendeletben utasítja az állomásvesztőket annak ellenőrzésére, hogy az utasok a jövőben csak annyi kőipodgyűlést vihesenek marakkal a személykocsikba, amennyi saját ülőhelyük és alatt elférhet. A rendelet értelmében tehát ülőhelyeken és folyosókon nem szabad pedgyűlést elhelyezni. Kedvezésben csak a III. oszt. utasok részesülnek, a kik annyi uzemanyagot és kőszolmit vihetnek magukkal, amennyit a gyalogjáró emberek magukkal szoktak hozni.

— **Honvédelmi miniszter** az összes magyarországi, valamint horvát-szlavon törvényhatóságos körrendeletet intézett, melyben a csásár és kir. később hadsereg és magyar honvédség legénységének (örmeztől lefele) átvonulása alkalmával a szállásadók által kiszolgáltatód étkezéseért katonai részről fizetendő összegeket megállapítja. A rendelet szerint a dunántúli kerületben s így vármegyékben is 65 fillér jár személyenként a napi ellátásáért.

— **Közigyűlés.** A Dunántúli Közművelődési egyesület május hó 14-én, a jövő vasárnap tartja meg rendes évi közigyűlést Szekszárdon a vármegyeház diartermében. A Közigyűlés tárgysorozata a következő: Pallavicini Ede gróf elnöki megüjtője. Széll Kálmán díszelőki beszéde. A

közigyűlési jegyzőkönyv hiteltelítésére két egyesület tag kiküldése. Tolna vármegye nevében Simonetta Klemér alispán üdvözi a közgyűlést Fűtőbírói beosztásról az 1911. évi működéséről. Az évi zárómunkák bemutatása, a felmérés megadása és az 1912. évi költségvetés megállapítása. Elnök, társelnök és az igazgató-választmány megválasztása. Legközebb a közigyűlést megelőző napon beadott indírványok tárgyalása. Lőrinc György a Petőfi-Társaság tagjának előadása a magyarországi. A Tolnavármegyei Közművelődési Egyesület megalakulása, alapszabályainak letárgyalása, s tisztikarának megválasztása. 2 órakor bankett a Szekszárdi Casino nyári helyiségében. (Teríték ára 4 korona.) 4 órakor Tolnavármegyei Múzeumának megleltetésére.

— **A balatonparti villamos világotaró** már több ízben adunk hírt lapunkban. Most a következőket küldjük: Szabódtól vasúti állomás közvetlen szomszédságban épülő kőponti telepen 2 drb. egyenként 700 lóerős és 1 drb. 1300 lóerős turbógenerátor nyer elhelyesztés. A vállalkozókkal kötött szerződés szerint a gépházi berendezés szerelését május közepén megkezdik, úgy, hogy a művet július hó második felében fogják üzembe helyezni és a megkötött szerződésnek a mű ugyanekkor Kilián, Bifokor, Endrén, Zamárdi, Kóroshágyon, Balatonfűzfőn, Arácsan, Csopakon, Főisőrvőn és Almádián fogja az áramszolgáltatást megkezdni. A világotaró egyenként 5 f per hektowatt, ératviteli celokra korlátlan üzemben 2 fillér, az esteli órák kisérsévével 1.5 fillér, 1000 órában tul 1 fillér; viaszvetek, csatornázás, és egyéb közművek céljaira pedig napi 20 órában 1.2 fillér per hektowattóra. A balatoni szövétség és a művet építő vállalat: a hasai villamosági részvénytársaság által együttesen kidolgozott engedély szerződési mintát a balatoni szövétség kérelmére a belügyminiszteriumban *Némethy* Károly államtitkár elnöklete alatt most tárgyalta meg, a melyen a belügyminiszterium illetékes szakosztálya, Vespérny, Somogy, Zala, és Fehérmegye képviselői és a közelemlégi miniszterium kiküldöttjei és a balatoni szövétség kiküldöttjei vettek részt. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a balatoni fürdők vasárnaponként a fővárosból máris többben látogatják és a lakás vesés is megkezdődött. A balatonparti fürdő villamos világotaró minden este nagy előny fog lenni a fürdőkre, mert eddig a fürdő világotaró ugyancsak gyatra kezdetleges volt.

ASBEST-PALA.

Elpusztíthatatlan, soha javítást nem igényel. Tűmentes, fagymentes, vízhatlan és viharálló.

Alatta a padlás talán nem

KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenként 10 kilogram — holott a hornyolt cserépből négyzetméterre 40 kg, közönséges cserépből 65 kg, így palafedőre a legkönnyebb tető és a legpályogóbb fal is alkalmas.

Legmehetségesebbmenő jótallás!

Felvilágosítást, árjegyzéket és mintát kívánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár

R.-T. Jánosháza.

Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza

széles körű
 Mielőtt nyári cipőszükségletét beüzemlé,
 tekintse meg
GOTTLIEB IZIDOR
 „Turul” cipőraktárát
 ahol nyári cipőajánlatok már nagy választékban kaphatók

CZELLDÖMÖLK
 Sági-utca

Sirolin 'Roche'

köhögés, hurutok, hörghurut, influenza, gőrvélykór.

A megzérvekre kiváló, előnyös befolyással van és meggyőzően ellenőrizve "Kulotta" magyarázó könyvében
 hal. Már néhány nap múlva a tédővákenység szabályozódik és a természetes hang, semkülömben az élt
 lánc közzérzet helyreáll. Jeggel nevezik, a Sirolin 'Roche'-t, a legjobb

t ü d ő b a j o k

VESEPRÉMI
NAPLÓ
(VESZPRÉM)

V Ö R Ö S M A R T Y

KÖNYVNYOMDA ÉS HIRLAPKIADÓ VÁLLALAT

DEVECSER (Veszprém megye)

SOMLYÓVIDÉKI
HIRLAP
(DEVECSER)

Bármiféle nyomdai munkákat
 izléses, csinos kivitelben szállít
 Ügyvédi, jegyzői, lelkészi nyomtat-
 ványok választékos nagy raktára
 Bekötésre könyvek elfogadtatnak
 Tanoncok felvételnek

KEMENESVIDÉK
(CZELLDÖMÖLK)

KÖNYV-
KIADÁS